

Therapietrouw-begeleiding kun je leren

Dr. Nicolet C.M. Theunissen, afdeling Training & Opleiding

TNO Technische Menskunde

Meer info op www.ntheunissen.nl

Thema's

- Waarom luisteren ze nou niet?
- Wat denken ze over medicijnen?
- Wat kan de zorgverlener er aan doen?
- Is terapietrouw-begeleiding te leren?

2

Thema's

- Waarom luisteren ze nou niet?
- Wat denken ze over medicijnen?
- Wat kan de zorgverlener er aan doen?
- Is terapietrouw-begeleiding te leren?

3

Waarom luisteren ze nou niet?

Therapie ontrouw:
≠ ongehoorzaamheid
≠ onwil
≠ vergeetachtigheid
≠ per definitie ongezond

4

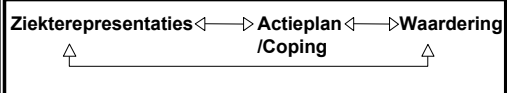
Thema's

- Waarom luisteren ze nou niet?
- Wat denken ze over medicijnen?
- Wat kan de zorgverlener er aan doen?
- Is therapietrouw-begeleiding te leren?

5

Wat denken ze over medicijnen?

Therapietrouw?

6

Thema's

- Waarom luisteren ze nou niet?
- Wat denken ze over medicijnen?
- Wat kan de zorgverlener er aan doen?
- Is therapietrouw-begeleiding te leren?

7

Wat kan de zorgverlener doen?

Of liever...

Wat gebeurt er als de zorgverlener 'niets' doet?

8

Wat gebeurt er als de zorgverlener 'niets' doet?

Zorgverlener: "Hoe gaat het met de medicijnen?"

Patiënt: "Goed hoor"

Zorgverlener: "Prima, geen problemen met innemen?"

Patiënt: "Nee, geen problemen"

Zorgverlener: "Juist, ik zal het recept voor u klaarmaken"

9

Wat gebeurt er als de zorgverlener 'niets' doet?

Patiënte:

"Ik ben hier omdat ik een druk op mijn borst voel. Ik heb weer nieuwe medicijnen nodig tegen de hoge bloeddruk.

Misschien is het omdat ik zoveel verdriet heb om de scheiding van mijn zoon."

Zorgverlener: [met empathie:] "Heeft u zoveel verdriet?"

Patiënte: "Ach ja, ik vind het toch zo erg voor mijn zoon. Ik heb er zoveel verdriet over...."

10

Wat kan de zorgverlener doen?

- Patiënt als actieve partner (*concordance*)
- Motivatie vergroten
- Motivatie omzetten in gedrag

11

Patiënt als actieve partner (*concordance*)

Concordantie tussen zorgverlener en patiënt vergroot betrokkenheid

Voorbeeldzinnen:

"Adviezen voor het gebruik van uw medicijnen zijn belangrijk, maar niet altijd makkelijk na te volgen."

"Zullen we eens praten over wat u denkt van deze adviezen?"

"Vind u het goed als we eens bekijken hoe u het medicijngebruik kunt inpassen in uw dagelijks leven."

12

Motivatie vergroten

Door:

- de ideeën van de patiënt over aandoening en behandeling te achterhalen
- onderzoeken of deze ideeën therapievolgving beïnvloeden.

Fasering gesprek:

- inventarisatiefase waarin zoveel mogelijk ideeën worden geïnventariseerd
- besprekingsfase waarbij inhoudelijk en empathisch wordt ingegaan op de ideeën van de patiënt.

13

Motivatie vergroten

Voorbeeldzinnen:

“Welke adviezen heeft u gekregen, hoe denkt u daar over en wat voor gevoel heeft u daarbij?”

“Welk advies wilt u bespreken?”

“Kunt u me meer vertellen over wat u denkt of voelt bij dit advies?”

“Het is heel begrijpelijk dat u dit denkt of voelt. Maar / Inderdaad, volgens de huidige medische kennis...”

“Wat denkt u hier van? Waarom? Wat voor gevoel krijgt u hierbij? Waarom?”

14

Motivatie omzetten in gedrag

Door:

- achterhalen of er iets is dat therapievolgving kan belemmeren of juist vergemakkelijken.

Fasering gesprek:

- inventarisatie van belemmeringen
- mentale simulatie waarbij de zorgverlener de patiënt helpt zelf oplossingen te bedenken
- rekening houdend met zowel praktische als emotionele belemmeringen.

15

Motivatie omzetten in gedrag

Voorbeeldzinnen:

"Welke adviezen heeft u gekregen en hoe makkelijk of moeilijk zijn deze dagelijks uit te voeren?"

"Welk advies wilt u bespreken?"

"Laten we eens zoeken naar een bruikbare gewoonte en bekijken waar in uw dag dit zou passen."

"Kunt u voor ogen zien dat u dit doet?" (mentale simulatie)

"Het is heel begrijpelijk dat dit moeilijk lijkt. Kunt u de praktische of emotionele belemmeringen voor ogen zien?"

"Ziet u een mogelijke oplossing voor dit probleem voor ogen?"

16

Thema's

- Waarom luisteren ze nou niet?
- Wat denken ze over medicijnen?
- Wat kan de zorgverlener er aan doen?
- Is therapietrouw-begeleiding te leren?

17

Is therapietrouw-begeleiding te leren?

Ofwel:

Waarom doen ze nou niet aan therapietrouwbegeleiding?

- Motivatie vergroten!
- Motivatie omzetten in gedrag!
- Oefenen met echte of (virtuele) simulatiepatiënten
- Ondersteuning op de werkplek dmv gespreksadviezen op maat

18
